

REJLERS

HOME OF THE
LEARNING MINDS

Preliminärt Handlingsprogram enligt sevesolagen

Beskrivning
Preliminärt handlingsprogram för
biogasanläggning

Revisionshistorik

Revision	Datum	Beskrivning	Författare	Granskad av
1	2023-07-14	Project manager	Pål Aasberg	Jonas Stensson

Innehåll

1. Bakgrund.....	1
2. Inledning	1
3. Mål och allmänna handlingsprinciper	2
4. Organisation.....	3
5. Riskidentifiering.....	3
6. Styrning.....	3
7. Hantering av ändringar.....	4
8. Planering av nödsituationer.....	4
9. Resultatuppföljning	4
10. Granska och uppdatera	4

1. Bakgrund

Den planerade biogasanläggningen kommer om den konstrueras enligt nuvarande planering klassas som en sevesoanläggning av den lägre graden. En sevesoanläggning måste ha ett handlingsprogram för att begränsa konsekvenserna och minska riskerna för en olycka.

Handlingsprogrammet skall ge en översikt över hur verksamhetsutövaren skall säkerställa en hög skyddsnivå avseende miljö och människa.

Handlingsprogrammet skall genomföras genom ett säkerhetsledningssystem.

2. Inledning

Biogas Västra Skaraborg AB ämnar producera förvätskad biogas i Vara kommun, Västra Götalands län med förvätskad koldioxid och rötrest som biprodukter. Substratet består mestadels av gödsel och erhålles från lantbruksföretag i närområdet. Biogas är en fossilfri energikälla som har en viktig roll i omställningen till ett hållbart samhälle. Rötresten som bildas kommer återförenas till åkermark som gödsel och jordförbättrare. Anläggningen planeras att byggas på Ryda 1:15, Hötomt 2:1 samt alternativt Sparlösa.

För tillståndspliktiga verksamheter enligt miljöbalken som omfattas av den lägre kravnivån enligt Sevesolagstiftningen ska ett handlingsprogram ingå i ansökan i den integrerade miljö- och säkerhetsprövningen.

Detta preliminära handlingsprogram syftar till att lägga en grund till det handlingsprogram som skall vara färdigställt innan biogasanläggningen tas i drift. När detaljplanen, leverantörer och tekniker är fastställda kan en mer utförlig handlingsplan färdigställas.

Detta handlingsprogram beskriver vår säkerhetspolicy samt översiktligt om mål och inriktning för vårt systematiska säkerhetsarbete. Handlingsprogrammet är upprättat i enlighet med lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen). Enligt Sevesoreglerna ska det finnas ett handlingsprogram för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Vårt handlingsprogram visar den framtida ledningens roll, ansvar och åtaganden samt hur organisationen och verksamhetsledningssystemet utformats för att säkerställa att hanteringen av brandfarliga och andra farliga ämnen sker på ett säkert sätt. Handlingsprogrammet innehåller övergripande mål, policy samt allmänna handlingsprinciper och utgör grunden för vårt systematiska säkerhetsarbete. Samråd genomförs med statliga och kommunala myndigheter, organisationer, företag och enskilda som kan ha intresse i saken i syfte att utreda om det finns faktorer i omgivningen som kan påverka verksamheten. Handlingsprogrammet granskas och revideras vid behov minst vart femte år, vid större tekniska eller organisatoriska förändringar samt betydande nya kunskaper om säkerhetsfaktorer, olyckserfarenheter m.m. Biogas Västra Skaraborg AB ansvarar för uppdatering av Handlingsprogrammet och verksamhetsansvarig ansvarar för att handlingsprogrammet är aktuellt för pågående verksamhet. Det planerade säkerhetsledningssystem omfattar den del av verksamhetsledningssystemet som berör hantering av farliga ämnen och risker för allvarliga olyckor i samband med produktion och hantering av biogas, substrat och rötrester inkluderande transport. Verksamhetsledningssystemet avser att beskriva vårt arbetssätt och skall innehålla organisationsbeskrivning, rollbeskrivningar samt rutiner och instruktioner

3. Mål och allmänna handlingsprinciper

3.1. Mål

Företaget ska årligen uppdatera handlingsplaner för betydande miljöaspekter så att åtgärder och mål kopplas till de långsiktiga övergripande målen och bidrar till att de uppfylls.

Verksamhetens produktion och hantering av brandfarliga och giftiga ämnen ska ske på ett säkert sätt för vår personal samt för omgivningen och miljön.

Genom noggranna förberedelser och tydliga instruktioner för våra arbetsprocesser ska olycksrisker så långt som möjligt minimeras. All personal som utför säkerhetskritiska moment ska vara utbildade och erfarna med en hög medvetenhet om säkra arbetssätt. Detta gäller såväl hantering av brandfarliga ämnen som övriga arbetsuppgifter som förekommer inom verksamheten.

Vi följer noggrant alla regler och krav och upprättar all föreskriven dokumentation. Vi har en öppen dialog med entreprenörer, myndigheter och andra intressenter.

Inom vår verksamhet tar vi aktivt del av externa erfarenheter och ny kunskap om risker, skyddsåtgärder och bästa praxis.

Vi arbetar systematiskt tillsammans med våra delägare, kunder och samarbetspartners med att analysera risker så att hantering av farliga ämnen ska kunna utvecklas för att minimera riskerna. Om vår riskvärdering visar att riskerna för personal eller omgivning inte är acceptabla eller att rimliga skyddsåtgärder bör vidtas ska dessa prioriteras och ges tillräckliga resurser. Vår strävan är att kontinuerligt förbättra vårt säkerhetsarbete för att på så sätt minska riskerna för allvarliga olyckor eller andra oönskade händelser. Vi ska därför tillhandahålla nödvändiga resurser, utbildning, utrustning, förebyggande och skadebegränsande åtgärder och annat stöd för att uppfylla våra mål och dessa handlingsprinciper.

3.2. Allmänna handlingsprinciper

Faktorer som påverkar säkerhetskulturen

1. Ledningens engagemang. Chefer och ansvariga skall ansvara för att implementera en säkerhetskultur på anläggningen och säkerställa att den tillämpas.
2. Säkerheten skall prioriteras och det sker en avvägning mellan produktion och säkerhet.
3. Involvering. Alla är involverade i hur organisationen kan förbättra säkerheten. Lärande och förbättring är normen.
4. Chefer och ansvariga skall säkerställa att rapportering sker när fel och brister upptäcks.
5. Säkerhetsstyrning (Säkerhetsledningssystem). Det finns rutiner och regler som säkerställer att människor vet hur de ska agera i olika situationer. Chefer och ansvariga skall säkerställa att personal har erhållit utbildning och kontinuerliga övningar hur de skall agera vid nödsituationer eller när larm har utlösts.

4. **Organisation**

Styrelse – Utser VD samt tar beslut om organisationen som helhet.

VD – juridiskt ansvarig för anläggning, personal samt närliggande miljö.

Ansvarig chef - normalt sett platschef eller ansvarig driftsledare - är även samordningsansvarig för verksamheten inom anläggningen. Utsedd av VD eller styrelse.

Transportsamordnare – ansvarig för att transporter av substrat, rötrest, biogas samt CO₂ sker på ett säkert sätt.

Miljöansvarig – Rapporterar till länsstyrelse och kommunen.

Gasföreståndare och biträdande gasföreståndare skall ha genomgått erforderlig utbildning för att säkerställa kunskapsnivån betraktande hantering av brandfarliga och kondenserade gaser.

4.1. **Ansvarsfördelning vid nödlägen**

Roll- och ansvarsfördelning i samband med allvarliga olyckshändelser styrs genom nödlägesorganisation i en nödlägesplan. Vid en händelse som innebär att nödlägesplanen behöver aktiveras träder således en speciell organisation i kraft som syftar till att snabbt hantera den uppkomna situationen. För biogasanläggningen i Vara utarbetas en beredskapsplan för att begränsa följderna av en eventuell olycka. Beredskapsplanen utarbetas utifrån en riskanalys där bedömning av konsekvenser baseras på ett dimensionerande scenario.

5. **Riskidentifiering**

Risker associerade med biogasanläggningen i Vara tas upp i en separat riskanalys.

6. **Styrning**

Biogas Västra Skaraborg ABs verksamhet i Varas utveckling kan komma att följa ISO ledningssystem ISO 14001 (miljö), ISO 9001 (kvalitet), ISO 50001 (energieffektivitet) och OHSAS 18001 (arbetsmiljö).

Verksamhetssystemet kan se ut enligt följande:

- Övergripande styrdokument
- Verksamhetsstyrning
- Anläggningsstyrning

Rutiner och instruktioner inom följande områden för att säkerställa en säker drift:

- Driftinstruktioner & underhållsinstruktioner
- Rondering
- Underhåll
- Hantering av potentiellt farliga ämnen

7. **Hantering av ändringar**

Planerade ändringar i process, organisation eller procedur skall hanteras efter förutbestämda rutiner. Spontana eller dolda ändringar skall styras via rutiner och återkommande riskanalyser.

Vid en ändring skall proceduren nedan följas:

- Kommunikation och förvarning
- Förberedelse och värdering
- Implementation
- Upprätthålla och utvärdera

8. **Planering av nödsituationer**

8.1. **Planering och genomförande av övningar**

All personal skall genomgå relevanta utbildningar och övningar för att säkerställa en god beredskap. Säkerhetsledare skall vara utsedd i förväg.

8.2. **Samordning mellan Biogas Västra Skaraborg AB och Räddningstjänsten**

Biogas Västra Skaraborg ansvarar för att hålla god kontakt med räddningstjänsten och därmed erhålla god beredskap för eventuella incidenter. Relevant utrustning skall finnas på plats för att kunna utföra mindre åtgärder. Mellan räddningstjänsten och företaget skall en plan etableras för att påbörja aktivitet innan räddningstjänsten kommer på plats. Till exempel stänga ventiler och påbörja släckarbete om möjligt.

9. **Resultatuppföljning**

Rapporterade och identifierade säkerhetsbrister och fel i anläggningen skall noteras och följas upp enligt ledningssystemet.

10. **Granska och uppdatera**

Säkerhetsarbetet skall utvärderas löpande och de arbetande uppmuntras att delta aktivt med att identifiera risker och riskreducerande åtgärder. Handlingsprogrammet skall uppdateras vart femte år eller efter större tekniska eller organisatoriska förändringar samt betydande nya kunskaper om säkerhetsfaktorer och olyckserfarenheter.